

TÜZKŐ PÉTER IGAZSÁGÜGYI SZAKÉRTŐ

Megbízó: MNB-Ingtalan Korlátolt Felelősségű Társaság
Székhely: 1013 Budapest, Krisztina körút 32.
Adószám: 25569751-2-44

Szakértői ügyszám:
TP-K-0279/2022.

IGAZSÁGÜGYI SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY

A szakvélemény 8 számozott oldalból áll.

Készült: 3 példányban

Kapják: 2 példány a megbízó részére
1 példány a szakértői irattár részére

Készítette:

TÜZKŐ PÉTER
igazságügyi szakértő
kulturális javak piaci ár- és értékelése
/010606/

h.

I. MEGBÍZÓ

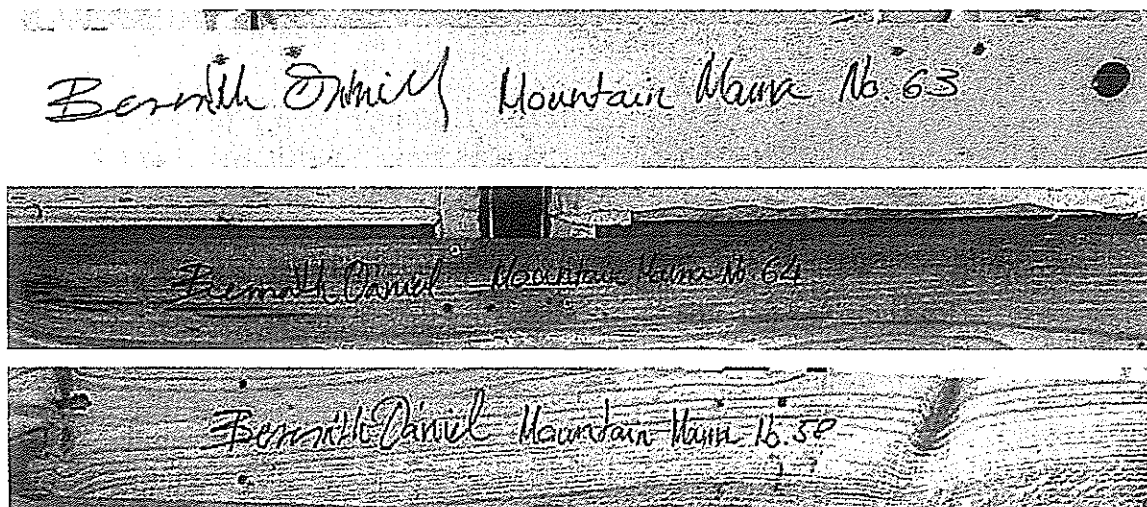
Megbízó: MNB-Ingtalan Korlátolt Felelősségű Társaság
Székhely: 1013 Budapest, Krisztina körút 32.
Adószám: 25569751-2-44

II. FELADAT

A szakértő az előzetes ismeretanyag – elektronikus formában részére megküldött fényképek és műtárgylista –, valamint a helyszíni szemle alapján nyilatkozzon arra vonatkozóan, hogy a szakvélemény készítésének időpontjában hat darab Bernáth Dániel (1990) festőművész által készített, a kulturális javak körébe sorolható képzőművészeti alkotások becsült forgalmi értéke mekkora.

III. A SZAKÉRTŐI VIZSGÁLAT MÓDSZEREI, ÁLTALÁNOS MEGÁLLAPÍTÁSOK

A szerzőiségre vonatkozó adat: a művésztől történik a művek megvásárlása. Az alkotások mindegyike jelzett a művek hátoldali részén a művész autográf szignatúrájával. Minden a szakvéleményben szereplő alkotást Bernáth Dániel eredeti, hiteles műveként értékelem. A most vizsgált gyűjtemény öt különböző és egy két darabból álló, összetartozó diptichonból áll, így szám szerint hat tétel került a szakvélemény műtárgylistájába.

A Bernáth Dániel-alkotások egyenkénti műelemzését, művészettörténeti feldolgozását a Megbízó feladatban nem határozta meg, így ez a szakvéleményben nem valósul meg. A művek bemutatását, a művekhez tartozó releváns adatokat egyenként a tárgyleírásban közlöm. A szakvéleményben szereplő becserkéket a nemzetközi és hazai szakértői gyakorlatnak megfelelő alsó és felső becserké megatározásával adom meg. A becserké nem azonos a művek eladási vagy vételárával. A szakértői vélemény elkészítéséhez saját műkereskedelmi szakértői tapasztalatom mellett felhasználtam az elektronikus és nyomtatott formában elérhető releváns művészeti adatbázisokat, a művészre és a konkrét műalkotásokra vonatkozó szakirodalmat. A szakvéleményt és a műtárgyakhoz rendelt becserké

forgalmi értékeket elsősorban személyes műkereskedelmi szakértői tapasztalatom, a Megbízó és a művész által rendelkezésemre bocsájtott dokumentumok, az alkotóra és a konkrét művekre vonatkozó tanulmányok és szakirodalom felhasználásával, az aktuális honi és nemzetközi műtárgypiaci trendek és adatbázisokban rögzített referenciaszámok figyelembevételével, és a lent leírt szakértői vizsgálati szempontok alapján alakítottam ki. A szakértői véleményem kialakításakor a műtárgyak hazai és nemzetközi szakértői gyakorlatban elfogadott legfontosabb értékmeghatározási szempontokat/módszereket használtam:

- *a műalkotások objektív és szubjektív szakértői vizsgálata a szemle során*
- *a műalkotások leírása, állapotának rövid ismertetése (az azonosításra alkalmas tárgyleírás tartalmazza a művek állapotát. Abban az esetben, ha azok restaurálásra szorulnak, vagy bármilyen értékcsökkentő sérülés látható rajtuk, külön rögzíti a tárgyleírás)*
- *az alkotó ismertsége, elismertsége, művészettörténeti besorolása: Bernáth Dániel festőművész életrajzának rövid ismertetésében*
- *a műalkotások provenienciája – a művek a művész tulajdonából kerülhetnek Megbízó tulajdonába*
- *Bernáth Dániel alkotásainak értékvizsgálata a hazai és a nemzetközi műtárgypiaci trendek tükrében*
- *egyéb szakértői szempontok, megjegyzések*
- *a műtárgyak védettségi státuszának vizsgálata.*

IV. ELŐZMÉNY, DOKUMENTUMOK

Megbízó részemre elektronikus formában megküldte a művek fotóját és nyilvántartásában szereplő tárgyleírásokat. Szakvéleményem tárgyleírásában ezeket a dokumentumokat felhasználtam. Megbízó kérésének megfelelően Bernáth Dániel otthonában az alkotásokat egyenként áttekintettem. A szemle során az alkotások állapotát, jelzését, kvalitását vizsgáltam.

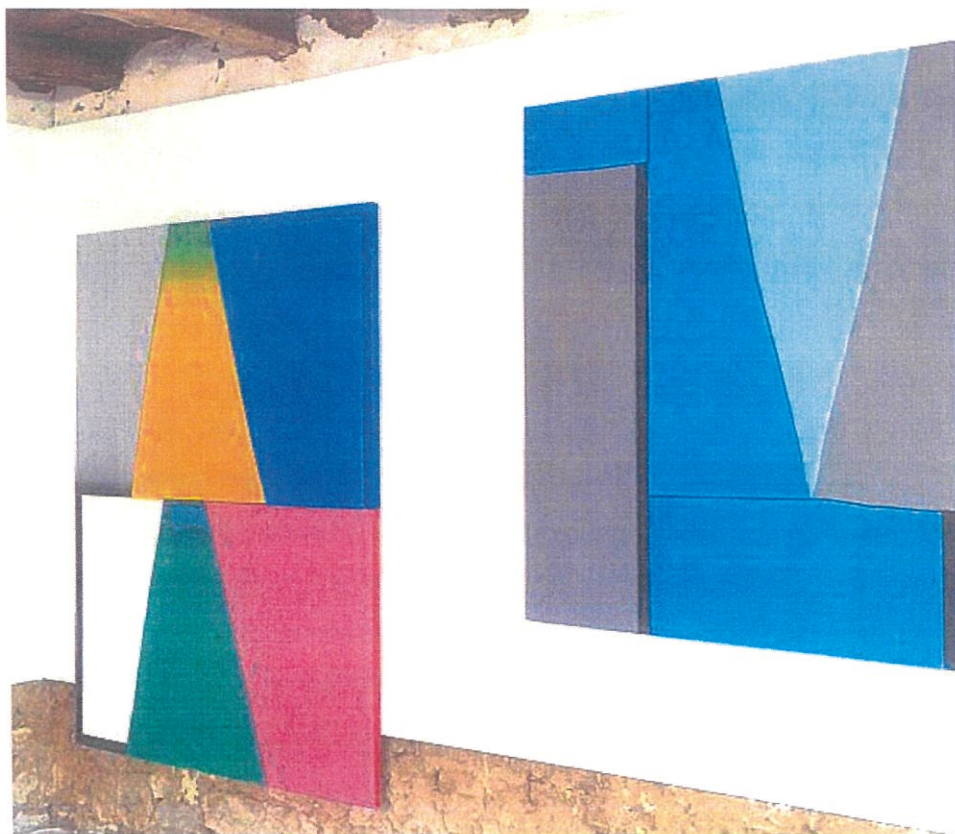
A MŰVEK ÁLLAPOTÁRÓL RÖVIDEN

A szemle időpontjában az alkotások mindegyike kitűnő állapotban volt. A hordozó felületek mindegyike jó minőségű alapozott lenvászon vagy fatábla, amelyek magas színvonalú szakmaiságot tükrözve lettek összeállítva. Az alkotások a szemle időpontjában keretezés nélkül, sarokvédő fóliával voltak ellátva. A művek mindegyike rendkívül szakszerű, példás igényességgel összeállított műtárgyak összbenyomását keltették. A művek installációjához rögzítési pontok nincsenek jelenleg kialakítva egyik alkotáson sem. Fontos, hogy a művek több darabból lettek összeállítva. A különböző darabokat merevítő lécek fogják össze. A képek jövőbeni installációja a merevítő lécekbe elhelyezett akasztási pontokkal valósulhat meg.

AZ ALKOTÓ ELISMERTSÉGE, MŰVÉSZETTÖRTÉNETI BESOROLÁSA: BERNÁTH DÁNIEL (1990) KÉPZŐMŰVÉSZ ÉLETRAJZÁNAK RÖVID ISMERTETÉSÉBEN

Bernáth Dániel (1990) Debrecenben született, 2014-ben diplomázott a Képzőművészeti Egyetem festő szakán. 2014-ben elnyerte a Gruber Béla-díjat, 2015-ben pedig az Essl Művészeti Díjat. 2017-ben rezidencia programon vett részt Krems-ben. 2020-ban Derkovits Gyula Képzőművészeti Ösztöndíjban részesült. Rendszeresen állít ki csoportos, illetve egyéni kiállításokon, hazai és külföldi művészeti rendezvényeken egyaránt.

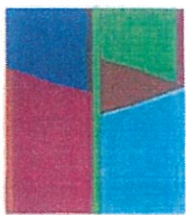
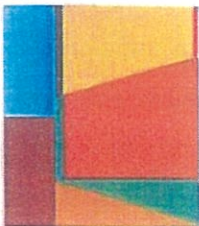
„Bernáth Dániel a 2010-es években fellépő új nemzedék egyik legismertebb művésze, az „új absztrakció” egyik legkiválóbb képviselője. Bár nonfiguratív festészete köthető a háború utáni képzőművészet lírai absztrakt és monokróm irányzataihoz, azoknak rusztikus, természetközeli, egyéni változatát teremtette meg. A felnyitott-meghasadt-megbontott összeillesztett képfelület – tehát nem csupán a megfestett formák – módosulnak a kép hagyományos tárgyi dimenzióihoz képest. A kép elvont és konkrét fizikai határai „esnek szét” annak érdekében, hogy Bernáth a táblakép, a „képtárgy” státusáról gondolkodjon. A képalkotási rendszerek vizsgálata során az érdekes számára, ahol „véget ér” a fizikai kép: az organikus-rusztikus szerkezetek, a nyers, csupán enyvezett vászon és a szelfestett, szintetikus színek találkozási pontjai válnak jelentéssé.

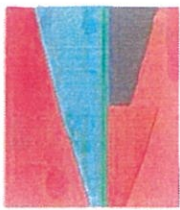
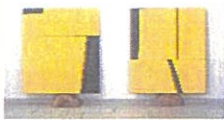
A Mátrában kialakított műtermében, a természet közelségében dolgozó Bernáth így írt legfontosabb sorozatáról: „A Mountain Mama címet viselő képciklusomban, a korábbi organikus, talált faágakból készült keretek témáját gondolom tovább. Az életre valamilyen formán utaló képi minőségekre, jelekre koncentrálok. A koncepció fontos alappillére, hogy az alkotói folyamatban vannak olyan képi elemek, amelyek a szerzői szándékomon kívül esnek: kénytelen vagyok az esetlegességükre hagyatkozni. A baltával kettéhasított vakráma lécei az anyag belső törvényszerűségei szerint elrepednek a görcsök mentén. Két félre esnek, de azokat egymás mellé rendezve, felidézik korábbi ősállapotukat. Ez adja a keret konstrukciójának hullámságát, rajziasságát és megismételhetetlen egyediségét. Az elhasadt lécek hosszát és karakterét felhasználva alakítok ki képi tömegeket, blokkokat.”¹

V. MŰTÁRGYLISTA

A műtárgylista a Megbízó által átadott lista sorrendjében mutatja be a műveket. A helyszíni szemlén a műtárgyak állapotát ellenőriztem, azokat kitűnő állapotban találtam. A művek állapota mellett vizsgáltam a művek jelzetét, technikai paramétereiket. Az ötös és hatos tétel egy tételnek számító diptichon, amelyet a tárgyleírásban külön bontottam a tárgyleírás egyértelműsítése okán.

	MŰALKOTÁS	CÍM	TECHNIKA, MÉRET	JELZET	ALSÓ BECSÉRTÉK	FELSŐ BECSÉRTÉK
1		Mountain Mama no60 -2021.	akril, vászon 140x123,5 cm	jelezve hátul fent autográf felirat: Bernáth Dániel Mountain Mama no. 60.	1 000 000 Ft	1 300 000 Ft
2		Mountain Mama no62 -2021.	akril, vászon 140,5x124,6 cm	jelezve hátul balra középen autográf felirat: Bernáth Dániel Mountain Mama no. 62.	1 000 000 Ft	1 300 000 Ft

¹ Bernáth Dániel saját műveiről.

3		Mountain Mama no63 - 2021.	akril, vászon 140x124 cm	jelezve hátul fent autográf felirat: Bernáth Dániel Mountain Mama no. 63.	1 000 000 Ft	1 300 000 Ft
4		Mountain Mama no64 - 2021.	akril, vászon 140x124 cm	jelezve hátul fent autográf felirat: Bernáth Dániel Mountain Mama no. 64.	1 000 000 Ft	1 300 000 Ft
5		Mountain Mama no58 - 2020.	akril, vászon 180x140 cm	Jelezve hátul fent autográf felirattal mindkettő: Bernáth Dániel Mountain Mama no. 58	1 200 000 Ft	1 500 000 Ft
6		Mountain Mama no59 - 2020.	akril, vászon 180x140 cm	jelezve hátul fent autográf felirat: Bernáth Dániel Mountain Mama no. 59.	1 200 000 Ft	1 500 000 Ft
Összesen					6 400 000 Ft	8 200 000 Ft

BERNÁTH DÁNIEL ALKOTÁSAI A HAZAI ÉS NEMZETKÖZI MŰTÁRGYPIACON

Bernáth Dániel alkotásai a hazai és a nemzetközi műkereskedelmi árverési adatbázisokban nem szerepelnek. Műveinek értékesítésével kizárólag hazai és külföldi kortárs galériák foglalkoznak. <https://www.saatchiart.com/danielbernath>, www.molnaranigaleria.com. Jelenleg a művész nem tartozik egy galériához sem. A becsült forgalmi értéket az aktuális műtárgypiaci értékesítési lehetőségekre (kereslet) támaszkodva, a hazai és nemzetközi műtárgypiacokon (vásárokon, privát értékesítésben elérhető értékek) Bernáth alkotásaiért kifizetett összegek értékvizsgálata alapján alakítottam ki. Az alsó és felső becsérték értéksávját ez alapján határoztam meg. Az értékek kialakításánál figyelembe vettem korábbi hazai és külföldi galériák értékesítési adatait, hiteles árlistáját. Bernáth Dániel az elmúlt években 2019-ben és 2022-ben is szerepelt a Mosoly Alapítvány jótékonyági árverésén. Az árverésen a most kiválasztott Mountain Mama sorozatból nem szerepelt

tétel, de a legújabb alkotásai közül a Midnight Fruits / Éjféli gyümölcsök, 2022 akril, rétegelt lemez, 125 x 83 cm című alkotás becsértéke: 1 200 000 – 1 300 000 Ft volt. A jelenleg saját útját járó Bernáth műveinek értéke folyamatosan emelkedett az elmúlt években.

VI. ÖSSZEGZÉS, A SZAKÉRTŐ EGYÉB MEGÁLLAPÍTÁSAI

Az alkotások érték megállapításánál jelentős értéknövelő tényezőként kezeltem a klasszikus és modern kortárs műtárgypiacon az elmúlt években történt jelentős felértékelődés mellett, hogy Bernáth Dániel több éve folyamatosan stabil festői teljesítményének köszönhetően jelen van alkotásaival a hazai és nemzetközi galériás rendszerben. Bernáth a fiatal festőgeneráció egyik legtehetségesebb alkotója, az elmúlt években megfigyelhető műveinek felértékelődése. Az értéksávok kialakítását elsősorban a művésszel évek óta foglalkozó hazai galéria elérhető értékesítési adatainak vizsgálatával alakítottam ki, valamint az elérhető és hivatkozott eladási árak, mint referenciaszámok figyelembevételével. Az alsó és felső becsértékben meghatározott értéksávban meghatározott becsült forgalmi érték a hazai és a nemzetközi műtárgypiac arányrendszerének megfelelő.

Nemzetközi műtárgypiaci értékesítés során a hazai értékektől jelentősen eltérő, magasabb árakat is elérhet a művésszel foglalkozó honi galéria. Az érték-megállapításnál jelentős értéknövelő tényezőként kezeltem a hazai és a nemzetközi műtárgypiaci értékesítési lehetőségek közötti többszörös értékkülönbséget, és a szakvélemény írásának idején jelentősen változó euró/forint árfolyamot.

A most kiválasztott Mountain Mama festői ciklusba sorolható alkotások mindegyike jól reprezentálja Bernáth elmúlt években kifejlesztett egyedi technikai megoldásokon alapuló képalkotó módszerének központi témáját. Jelenlegi sorozata a korábbi talált faágakból készült keretek témájára épít. Az életre valamilyen formán utaló képi minőségekre, jelekre koncentrál. A baltával kettéhasított vakráma lécei az anyag belső törvényszerűségei szerint elrepednek a görcsök mentén. Két félre esnek, de azokat egymás mellé rendezve, felidézik korábbi ősállapotukat. Ez adja Bernáth alkotásainak megismételhetetlen egyediségét. Az elhasadt lécek hosszát és karakterét felhasználva alakít ki képi tömegeket, blokkokat. Bernáth egyedi látásmódjából, gondolatiságából fakadó technika – életművének centrális motívumrendszerét jelentő, baltával kettéhasított keretrendszerekre feszülő foltfelületek – az eddigi életmű legértékesebb darabjai közé sorolhatóak. Bernáth korosztályának teljesen egyéni hangú képviselője idehaza.

A Miniszterelnökség Műtárgyfelügyeleti Hatósági Főosztály megkeresésében kapott válasz alapján a szakvéleményben értékelt hat darab Bernáth Dániel alkotás a hatóság válasza alapján a *kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény* (a továbbiakban: Kötv.) 71. § (2) bekezdése a) pontja

szerinti védettség, valamint c) és d) pontja szerinti lopott és csempészt kulturalis javakról vezetett nyilvántartásában nem szerepelnek.

A fent leírt szakértői szempontokra támaszkodva – véleményem szerint – Bernáth Dániel festőművész szakvéleményben bemutatott különböző alkotásainak együttes alsó bruttó becsértékét 6 400 000 forintban, míg felső bruttó becsértékét 8 200 000 forintban lehet meghatározni. Az alsó és felső becsült forgalmi érték nem tartalmazza az alkotások adásvételi tranzakciója során felmerülő adó, díj- és járulékkerheket, valamint a szállítási, biztosítási, állagmegóvási, elhelyezési költségeket.

Budapest, 2022. augusztus 28.

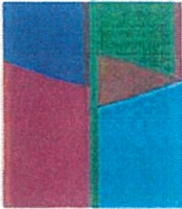
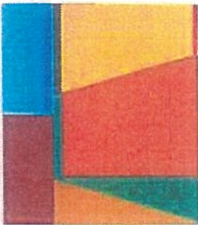

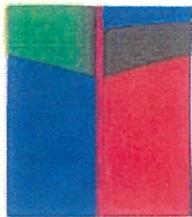
TÜZKŐ PÉTER
igazságügyi szakértő
kulturalis javak piaci ár- és
értékebecslése
/010606/

Bernáth Dániel (1990) Debrecenben született, 2014-ben diplomázott a Képzőművészeti Egyetem festő szakán. 2014-ben elnyerte a Gruber Béla-díjat, 2015-ben pedig az Essl Művészeti Díjat. 2017-ben rezidencia programon vett részt Krems-ben. 2020-ban Derkovits Gyula Képzőművészeti Ösztöndíjban részesült. Rendszeresen állít ki csoportos, illetve egyéni kiállításokon, hazai és külföldi művészeti rendezvényeken egyaránt.

A Mountain Mama címet viselő képciklusban, a korábbi organikus, talált faágakból készült keretek témáját gondolta tovább. Az életre valamilyen formán utaló képi minőségekre, jelekre koncentrált. A koncepció fontos alappillére, hogy az alkotói folyamatban vannak olyan képi elemek, amelyek a szerzői szándékán kívül esnek: kénytelen az esetlegességükre hagyatkozni. A baltával kettéhasított vakráma lécei az anyag belső törvényszerűségei szerint elrepednek a görcsök mentén.

A szemle időpontjában az alkotások mindegyike kitűnő állapotban volt. A hordozó felületek mindegyike jó minőségű alapozott lenvászon vagy fatábla, amelyek magas színvonalú szakmaiságot tükrözve lettek összeállítva. Az alkotások a szemle időpontjában keretezés nélkül, sarokvédő fóliával voltak ellátva. A művek mindegyike rendkívül szakszerű, példás igényességgel összeállított műtárgyak összbenyomását keltették. A művek installációjához rögzítési pontok nincsenek jelenleg kialakítva egyik alkotáson sem. Fontos, hogy a művek több darabból lettek összeállítva. A különböző darabokat merevítő lécek fogják össze. A képek jövőbeni installációja a merevítő lécekbe elhelyezett akasztási pontokkal valósulhat meg.

	MŰALKOTÁS	CÍM	TECHNIKA, MÉRET	JELZET
1		Mountain Mama no60 - 2021.	akril, vászon 140x123,5 cm	jelezve hátul fent autográf felirat: Bernáth Dániel Mountain Mama no. 60.
2		Mountain Mama no62 - 2021.	akril, vászon 140,5x124,6 cm	jelezve hátul balra középen autográf felirat: Bernáth Dániel Mountain Mama no. 62.

3		Mountain Mama no63 - 2021.	akril, vászon 140x124 cm	jelezve hátul fent autográf felirat: Bernáth Dániel Mountain Mama no. 63.
4		Mountain Mama no64 - 2021.	akril, vászon 140x124 cm	jelezve hátul fent autográf felirat: Bernáth Dániel Mountain Mama no. 64.
5		Mountain Mama no58 - 2020.	akril, vászon 180x140 cm	Jelezve hátul fent autográf felirattal mindkettő: Bernáth Dániel Mountain Mama no. 58
6		Mountain Mama no59 - 2020.	akril, vászon 180x140 cm	jelezve hátul fent autográf felirat: Bernáth Dániel Mountain Mama no. 59.